

Foto: Magnus Fröderberg/norden.org

URBEFOLKNINGARNAS HÄLSOSITUATION I FOKUS

Nordiska ministerrådet anordnade den 24-26 mars ett möte i Köpenhamn som satte fokus på den nordliga dimensionens region med fokus på urbefolkningarna. Mötet samlade Health Canada och representanter från organisationer i de nordiska länderna och dess grannländer, som exempelvis samebefolkningen i nordvästra Ryssland. Det är ett arrangemang som genomförs under Den Nordliga Dimensionens Partnerskap för folkhälsa och socialt välbefinnande (NDPHS) tillsammans med WHO.

Tanken är att utveckla samarbetet mellan Norden och Kanada och skapa en plattform för det fortsatta arbetet. Målet är att förbättra villkoren för de utsatta grupperna hos urbefolkningarna inom social- och hälsoområdet. Det ska bland annat ske genom att få fart på konkreta initiativ där man tillvaratar ländernas erfarenheter.

Redan 2008 bjöd Health Canada in NDPHS för att diskutera urbefolkningarnas hälsa. På mötet var deltagarna eniga om att de gemensamma

problemen för inuiter, "First Nation People", samer och grönländare behöver ges extra uppmärksamhet och att innovativa och effektiva tilltag tillsammans med erfarenhetsutbyte behövs. Mötet som samlade representanter från olika urbefolkningars organisationer sammanfattade att grupperna kämpar med ett flertal centrala problem som i mångt och mycket liknar varandra.

KVINNLIGA AMBASSADÖRER I NORDEN ÖKAR

Toppdiplomatin i de nordiska länderna har fått en markant bättre könsbalans. Allt fler kvinnor blir ambassadörer och bryter därmed ny mark i ett tidigare ytterst mansdominerat område. Det är ett av resultaten från ett omfattande nordiskt forskningsprojekt som har studerat kön och makt inom politik och näringsliv. Nu presenteras slutrapporten.

Andelen kvinnliga ambassadörer har de senaste 15 åren ökat från en väldigt låg nivå till omkring 30 procent i Finland och Norge och Sverige, medan

Danmark och Island har 15 procent kvinnor. Ökningen är ett resultat av en medveten satsning på jämställdhet och rekrytering.

Om man utgår från att 40-60 procents representation för vardera könet är en könsbalanserad representation har målet uppnåtts i parlamenten i Finland, Island och Sverige. I Danmark och i Norge är kvinnoandelen strax under 40 procent.

Samtidigt är det fortfarande tydligt att kvinnor och män återfinns inom olika områden i politiken. I norska Stortinget har till och med skillnaderna ökat de senaste åren medan skillnaderna i de andra länderna har minskat något. Det är framförallt på synliga positioner som är känsliga för insyn som politiken har blivit mer könsbalanserad.

Näringslivet har inte visat motsvarande utveckling som politiken de senaste 15 åren. Forskningsprojektets sammanställning av börsnoterade och statliga bolags ledningsstrukturer visar att näringslivet fortfarande med få undantag är en manlig bastion. Kvinnoandelen i privata bolagsstyrelser varierar mellan 7 och 36 procent i de nordiska länderna. I de statliga bolagen är det mer könsbalanserat.

Det stora undantaget är Norge som har infört en kvotering av styrelseledamöter i norska börsnoterade företag. Kvoteringen innebär att en styrelse måste ha minst 40 procent kvinnor respektive män.

De privata företagsledningarna är dock fortfarande närmast totalt dominerade av män, även i de länder där man kan se en ökning av kvinnoandelen i bolagsstyrelserna. Kvinnor på höga poster återfinns framförallt inom finans- och företagarservice samt hälsovårdstjänster.